

KOULUTUKSEN TUTKIMUSLAITOS

Jyväskylän yliopisto

Toimintakertomus vuodelta 2008

Laitoksen keskeisiä tavoitteita oli vahvistaa Jyväskylän yliopiston asemaa arviointitutkimuksen kansallisena ja kansainvälisesti tunnettuna keskuksena. Tässä on onnistuttu hyvin. Laitos oli toteuttamassa PISA 2009 -hankkeen kansainvälisen Core B osion (taustakyselyt) esitutkimuksen Cito - tutkimuslaitoksen johtamassa konsortiossa. PISA-tutkimuksen kansallinen toteutus hankittiin takaisin tutkimuslaitokseen. Laitos teki sopimuksen neljän uuden kansainvälisen vertailututkimuksen toteutuksesta vuosina 2009 – 2014. Laitos voitti myös EU:n alaisen Frontexin tarjouskilpailun koskien rajavartijakoulutuksen oppimistulosten arviointia EU:n alueella. Kansallista yhteistyötä on vahvistettu osallistumalla useisiin Koulutuksen arviointisihteeristön hankkeisiin. Alueelle saatiin myös yhden post doc -tutkijan rahoitus Suomen Akatemialta. Alueen tutkija Pasi Reinikaisen väitöskirja palkittiin kasvatustieteen alueen parhaana väitöskirjana, ja työ palkittiin myös kansainvälisen IEA-järjestön palkinnolla.

Laitos on pyrkinyt vahvistamaan systemaattisesti tietoteknologian opetusikäytön tutkimusperustaa sekä kehittämään koulujen uusia teknologiaa hyödyntäviä työkaluja. Suomen Akatemia osoitti alueelle huomaattavan lisärahoituksen. Laitos koordinoi alueelle sijoittuvaa allianssihankeita. Tietotekniikan opetusikäyttöä arvioiva kansainvälinen vertailututkimus saatiin päätökseen. Hanke on saanut runsaasti huomiota julkisuudessa. PedaNetin pohjalle kehitetty TET-tori herätti runsaasti median ja myös kaupallista kiinnostusta. TET-tori kehitettiin Keski-Suomen ympäristöön mutta tällä hetkellä konsepti on myyty jo mm. pääkaupunkiseudulle ja Vaasan alueelle. Alueelta valmistui yksi väitöskirja kasvatustieteeseen. Tutkimusalueen johtaja professori Päivi Häkkinen palkittiin Schildt-palkinnolla.

Laitoksen tavoitteena on vahvistaa oppimisen ja erityisesti ohjauksen tutkimusta ja tutkimusperustaista kehittämistyötä. Keskeisiä toimia tavoitteen saavuttamiseksi on ollut vahvistaa tutkimusyhteistyötä ja tieteellistä tutkimusrahoitusta sekä yhteistyötä. Kasvatustieteen tiedekunnan kanssa valmisteltiin yhteinen tutkijakoulu-hakemus. Alueelle sijoittuu myös allianssihanke. Ohjauksen osaamiskeskuksen hankkeista, jotka ovat laitoksen vastuualueella merkittävimpinä on ohjauksen eurooppalaisen tutkimus- ja kehittämiskeskuksen koordinointi ja verkoston toimintakonseptin kehittäminen. Tästä avautuu lähivuosina huomattavia mahdollisuuksia laitokselle linjata alan tutkimusta Euroopan tasolla. Osana osaamiskeskuksen toimintaa laitoksessa alkoi useita uusia kansallisia tutkimus- ja kehittämishankkeita, joita toteutetaan yhdessä kasvatustieteiden tiedekunnan ja muiden verkoston toimijoiden kanssa.

Korkeakoulututkimuksessa laitoksen tavoitteena on vahvistaa asemaansa johtavana alan tutkimus- ja osaamiskeskittymänä Suomessa. Opetusministeriön linjausten suunnassa laitos on valmistellut suunnitelman korkeakoulututkimuksen - mukaan lukien korkeakoulupedagogiikan tutkimus - ja koulutuksen taloustieteen vahvistamiseksi Jyväskylän yliopistossa. Laitoksen erityisosaamista on hyödynnetty kansallisesti ja kansainvälisesti erityisesti korkeakoulutuksen laadunhallinnan alueella. Monikulttuurisuuden tutkimus on vahvistunut huomattavasti Suomen Akatemian ja useiden EU-ohjelmien rahoittamina hankkeina.

Tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden vahvistaminen on laitoksen keskeinen erityistehtävä yliopistossa. Tätä on edistetty erityisesti lisäämällä asiantuntijatehtäviä,

vahvistamalla julkaisutoimintaa ja aktivoimalla medianäkyvyyttä. Tieteellisten asiantuntijatehtävien rinnalla lähinnä laitoksen professorit toimivat useissa asiantuntijatehtävissä kansallisissa ja kansainvälisissä työryhmissä. Nämä sijoittuvat mm. koulutuksen arvioinnin (koulutuksen arviointineuvoston ja korkeakoulujen arviointineuvoston jäsenyydet), opettajankoulutuksen (OPM:n opettajien täydennyskoulutuksen suunnitteluryhmä), matemaattis-luonnontieteellisen opetuksen(OPM:n asiantuntijaryhmä) ja lukiokoulutuksen (OPM:n ryhmä) alueille. Kansallista roolia julkaisutoiminnassa on vahvistettu sopimalla kasvatustieteiden julkaisusarjan siirtämisestä laitoksen tehtäväksi ja kehittämällä korkeakoulututkimuksen alueelle tieteellinen aikakauskirja (ref). Laitos julkaisee kaikki Koulutuksen arviointisihteeristön raportit. Tutkimustiedon soveltamista koulutuksen kehittämistyössä laajennettiin yrittäjyys -hankkeisiin osana Taitava Keski-Suomi toimintakokonaisuutta.

Medianäkyvyys

Laitoksen tutkimus on ollut runsaasti esillä myös kansallisissa ja kansainvälisissä medioissa. Kansallisia lehtiartikkeleita ja -haastatteluja on dokumentoitu runsaat 100. Vastaavia kansainvälisiä haastatteluja on useita kymmeniä. Myös radio- ja tv-esiintymisiä on ollut huomattava määrä, mutta niitä ei ole erikseen dokumentoitu.

Tuotteistaminen

PISAn tuotteistamista on jatkettu yhdessä Uniservices Oy:n kanssa osana Keski-Suomen koulutusklusterin rakentamista. Uniservices Oy:n kanssa on kehitetty myös PedaNetin ja TET-torin kansainvälisesti markkinoitavia formaatteja.

Johtokunta 1.8.2005 - 31.7.2008

Professori Matti Leino, puheenjohtaja

Opetusneuvos Armi Mikkola/Kouluneuvos Petri Pohjonen

Professori Pekka Neittaanmäki/Professori Pekka Koskela

Professori Pauli Kaikkonen/Lehtori Aimo Naukkarinen (vv. 24.5.2007 – 23.12.2007) Professori Jouni Viiri (24.5.2007 – 23.12.2007)

Pääsihteeri Heikki K. Lyytinen/Pääsuunnittelija Esko Korkeakoski

Rehtori Jorma Lempinen/Johtaja Ulla Mutka

Erikoistutkija Marja Kankaanranta/Professori Jussi Välimaa

Tutkija Maarit Virolainen/Erikoistutkija Jukka Törnroos 1.8.2005 – 31.7.2007, Tutkija Sari Sulku-
nen 1.8.2007 – 31.7.2008

Tutkijakoulutettava Mira Huusko/Tutkija Raija Hämäläinen

Esittelijänä laitoksen johtaja, professori Jouni Välimaa

Johtokunta 1.8.2008 - 31.12.2009

Professori Matti Leino, puheenjohtaja

Opetusneuvos Armi Mikkola/Suunnittelujohtaja Petri Pohjonen

Professori Pauli Rintala/Lehtori Raili Välimaa

Professori Pauli Kaikkonen/Lehtori Aimo Naukkarinen

Pääsihteeri Heikki K. Lyytinen/Pääsuunnittelija Esko Korkeakoski

Rehtori Jorma Lempinen/Johtaja Ulla Mutka-

Erikoistutkija Jani Ursin/Erikoistutkija Sari Sulku-

Tutkija Maarit Virolainen/Suunnittelija Jaana Kettunen

Tutkija Raija Hämäläinen/Tohtorikoulutettava Noora Koskinen
Esittelijänä laitoksen johtaja, professori Jouni Välijärvi

Konferenssit

Koulutuksen tutkimuslaitoksen järjestämät merkittävimmät konferenssit vuonna 2008

The 4th Earli SIG 14 Learning and Professional Development Conference August 27-29, 2008, University of Jyväskylä, Finland

osallistujamäärä 197,
joista suomalaisia 109 ja
ulkolaisia 88

Suomi toisena kielenä ja monikielisyys –konferenssi 1.-2.2.2008 Jyväskylässä

osallistujamäärä 129,
joista suomalaisia 118 ja
ulkolaisia 11

The Nordic Conference of Serious Games February 28-29, 2008, University of Jyväskylä, Finland

(yhteistyössä Agora Centerin kanssa)

osallistujamäärä 85,
joista suomalaisia 74 ja
ulkolaisia 11

Näiden lisäksi järjestettiin useita pienimuotoisempia kansainvälisiä tapaamisia lähinnä eri tutkimushankkeiden projektikokouksia. Laitos organisoii myös useita kansallisia konferensseja mm. työelämäosaamisen, hiljaisen tiedon siirtämisen ja korkeakoulututkimuksen alueilla.

Toiminnan rahoitus

Laitoksen kokonaisbudjetti vuonna 2008 oli 4 738 191 €. Tästä 2 560 200 € kohdennettiin laitokselle Jyväskylän yliopiston budjetin kautta, 1 968 250 € oli ulkopuolista hankerahoitusta ja 209 741 € maksullisen palvelutoiminnan tuloja (julkaisutoiminnan ja Kasvatus-lehti). Ulkopuolisista rahoittajista merkittävimpiä olivat Suomen Akatemia (297 143 €), Opetusministeriö (547 977 €), kunnat ja kuntaliitot (167 099 €, PedaNet) ja Euroopan Unioni (339 606 €).